

ZARZĄDZENIE NR 0211/14/2024
DYREKTORA POWIATOWEGO MIĘDZYSZKOLNEGO OŚRODKA
SPORTOWEGO W CHRZANOWIE

z dnia 31.07.2024 r.

w sprawie: wprowadzenia „Standardów Ochrony Małoletnich” w Powiatowym
Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Chrzanowie

Na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy-Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz.1606 z późn.zm.) oraz art.22 b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r.,poz.1304 z późn.zm.)

zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadzam „Standardy Ochrony Małoletnich” w Powiatowym Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym w Chrzanowie, stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

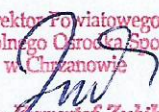
Zobowiązuję wszystkich pracowników Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Chrzanowie do zapoznania się z treścią „Standardów Ochrony Małoletnich” oraz ich przestrzegania.

§ 3

Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią „Standardów Ochrony Małoletnich” zaopatrzone podpisem pracownika i datą dołącza się do akt osobowych.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Dyrektor Powiatowego
Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego
w Chrzanowie

mgr Krzysztof Zubilec

Załącznik nr 1
do Zarządzenia Dyrektora
nr 0211/14/2024
z dnia 31.07.2024

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

**obowiązujące w Powiatowym
Międzyszkolnym Ośrodku Sportowym
w Chrzanowie**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Chrzanowie jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownik szkoły traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów PMOS w Chrzanowie oraz swoich kompetencji.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535);
2. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz.1606);
3. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 900);
5. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781);
6. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U. z 2023 r. poz.1991 nr 120, poz. 526);
7. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012, poz. 1169).

Rozdział 1

Informacje ogólne

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 13 maja 2016 roku określiła warunki ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. „Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw. Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę dzieci przed krzywdzeniem. W realizacji „Standardów ochrony małoletnich” w placówce Powiatowy Międzyszkolny Ośrodek Sportowy w Chrzanowie przyjęto założenia:

- 1) w placówce nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- 2) pracownicy potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w placówce lub przemocy domowej,
- 3) podejmowane w placówce postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka, praw dziecka określonych w statucie placówki oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- 4) małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi, rówieśnikami i uczestnikami zajęć,
- 5) małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to, mając świadomość skuteczności podejmowanych w szkole działań,

- 6) rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- 1) prowadzone w placówce postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
- 2) działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając założenia, niniejszy dokument określa i wyznacza standardy ochrony małoletnich, stanowiące zasady i procedury postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego głównym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w placówce.

Ilekrót w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1) małoletnim (dziecku, uczniu, wychowanku) – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 roku życia;
- 2) personelu – należy przez to rozumieć każdego pracownika Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Chrzanowie, bez względu na formę zatrudnienia;
- 3) dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora Powiatowego Międzyszkolnego Ośrodka Sportowego w Chrzanowie;
- 4) rodzicu – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego dziecka pozostającego pod ich władzą rodzicielską;
- 5) opiekunie prawnym małoletniego – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na niej obowiązki;
- 6) „osobie najbliższej dziecku/wychowankowi” – należy przez to rozumieć osobę wstępną: matkę, ojca, babcię, dziadka; rodzeństwo: siostrę, brata, w tym rodzeństwo przyrodnie, a także inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie;
- 7) przemocy fizycznej – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała małoletniego, np. bicie, szarpanie, popychanie, itp.;
- 8) przemocy seksualnej – należy przez to rozumieć zaangażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- 9) przemocy psychicznej – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych;
- 10) zaniechanie – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych małoletniego przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia.

- 11) przemocy domowej – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 12) osobie stosującej przemoc domową – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 13) świadku przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rozdział 2

Standard I. POLITYKA

Małoletni, ich rodzice i pracownicy PMOS znają „Standardy ochrony małoletnich”, a dokument jest dostępny i upowszechniany.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Dokument „Standardy ochrony małoletnich” został opracowany zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).
2. Z dokumentem zapoznano personel placówki, małoletnich i ich rodziców/ opiekunów.
3. Grupy uczniów są zapoznawane z istotnymi treściami dokumentu w trakcie organizowanych zajęć sportowych, zawodów i konsultacji o charakterze edukacyjnym i informacyjnym.
4. Dokument wprowadzono do stosowania w placówce PMOS.
5. Dokument udostępniono na stronie internetowej PMOS, oraz w widocznym miejscu w placówce.
6. Informacje o treści dokumentu upowszechniane są wśród rodziców w trakcie zajęć i na spotkaniach i zebraniach z rodzicami.
7. Publikacja dokumentu spełnia wymogi Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
8. „Standardy ochrony małoletnich” jasno określają:
 - a) zasady zatrudniania pracowników w PMOS oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi,
 - b) zasady bezpiecznych relacji małoletni i personelu w PMOS,
 - c) sposób reagowania w placówce na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadczą krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji,
 - d) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych,
 - e) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego,
 - f) zasady przeglądu i aktualizacji standardów,

- g) zasady i sposób udostępniania rodzicom lub opiekunom prawnym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i stosowania,
- h) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia,
- i) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Standard II. PERSONEL

Personel współtworzy i gwarantuje bezpieczne i przyjazne środowisko w PMOS.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W placówce zatrudnia się personel po wcześniejszej weryfikacji w Krajowym Rejestrze Karnym, Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
2. Dyrektor PMOS określa organizację, stosowanie i dokumentowanie działań podejmowanych w ramach procedur określonych w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich”.
3. Pracownicy PMOS są świadomi swoich praw oraz odpowiedzialności prawnej ciążyącej na nich za nieprzestrzeganie standardów ochrony małoletnich.
4. W PMOS prowadzona jest systematyczna edukacja wszystkich pracowników z zakresu ochrony dzieci przed krzywdzeniem, a w szczególności:
 - a) rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletniego,
 - b) procedur interwencji w przypadku krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia, a także posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego,
 - c) dokumentowania podejmowanych działań związanych z ochroną małoletnich,
 - d) znajomości praw dziecka, praw człowieka i praw ucznia oraz zasad bezpiecznego przetwarzania udostępnionych danych osobowych,
 - e) odpowiedzialności prawnej za zdrowie i życie powierzonych opiece małoletnich,
 - f) bezpieczeństwa relacji całego personelu z dziećmi, uwzględniającą wiedzę o zachowaniach pożądanym i niedozwolonym w kontaktach z małoletnim.

Standard III.

PMOS oferuje rodzicom/opiekunom prawnym informację oraz edukację w zakresie wychowania małoletnich bez przemocy oraz ich ochrony przed krzywdzeniem i wykorzystywaniem.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Placówka za pomocą kanałów informacyjnych oraz w innej dostępnej formie udostępnia rodzicom i opiekunom prawnym wiedzę na temat wychowania małoletnich bez przemocy, ochrony małoletnich przed przemocą i wykorzystaniem, zagrożeń bezpieczeństwa małoletniego w internecie.

2. Placówka udostępnia rodzicom i opiekunom prawnym dane kontaktowe placówek zapewniających pomoc i opiekę w trudnych sytuacjach życiowych.
3. Wszyscy rodzice i opiekunowie mają dostęp do obowiązujących w placówce „Standardów ochrony małoletnich” w szczególności do procedur zgłaszania zagrożeń.
4. Rodzice/ opiekunowie prawni są angażowani w działania PMOS prowadzone na rzecz ochrony małoletnich.
5. Placówka umożliwia rodzicom oraz opiekunom prawnym dzieci, poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną dziecka przed zagrożeniami poprzez spotkania i konsultacje.

Standard IV.

PMOS zapewnia małoletnim równe traktowanie oraz przestrzeganie ich praw.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Placówka oferuje uczniom edukację w zakresie praw małoletnim oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem.

W każdej grupie odbywają się:

- a) rozmowy na temat praw dziecka/praw człowieka/praw i obowiązków dziecka,
 - b) rozmowy na temat ochrony przed przemocą oraz wykorzystywaniem,
 - c) rozmowy z zakresu profilaktyki przemocy rówieśniczej,
 - d) rozmowy na temat zagrożeń bezpieczeństwa małoletnich w Internecie.
2. W każdej grupie uczniowie zostali poinformowani, do kogo mają się zgłosić po pomoc i radę w przypadku krzywdzenia lub wykorzystywania.
 3. W placówce udostępnia się materiały edukacyjne (broszury, ulotki) w zakresie: praw dziecka oraz ochrony przed zagrożeniami przemocą i wykorzystywaniem seksualnym oraz zasady bezpieczeństwa w Internecie.
 4. W placówce podane są informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji, w tym numery bezpłatnych telefonów zaufania dla małoletnich.

Standard V.

Organizacja postępowania na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich zapewnia skuteczną ochronę dzieciom.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Jasno określono procedury interwencji personelu w sytuacjach krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, to jest:
 - a) przemocy rówieśniczej,
 - b) przemocy domowej
 - c) niedozwolonych zachowań personelu wobec małoletnich,
 - d) cyberprzemocy.

2. Postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego nie może naruszać jego godności, wolności, prawa do prywatności oraz nie może powodować szkody na jego zdrowiu psychicznym lub fizycznym (poczucie krzywdy, poniżenia, zagrożenia, wstydu).
3. W placówce ustalone są zasady wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.
4. W placówce wskazano osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o przestępstwie i przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
5. Placówka współpracuje z podmiotami działającymi na rzecz ochrony małoletnich przed krzywdzeniem (policja , sąd rodzinny, itp.).
6. Podmioty postępowania uprawnione do przetwarzania danych osobowych uczestników postępowania w sprawach krzywdzenia małoletnich przestrzegają Polityki Bezpieczeństwa Przetwarzania Danych Osobowych obowiązującej w PMOS (RODO).

Standard VI.

W PMOS wzmacniane jest poczucie bezpieczeństwa małoletnich w obszarze relacji społecznych oraz ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W placówce określono wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.
2. W placówce opracowano i wdrożono procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w sytuacjach:
 - a) przemocy fizycznej,
 - b) przemocy psychicznej,
 - c) przemocy domowej,
 - d) przemocy seksualnej,
 - e) cyberprzemocy.
4. Pracownicy PMOS realizują plan wsparcia małoletniego po ujawnieniu doznanej przez niego krzywdy.

Standard VII.

Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. W PMOS prowadzony jest rejestr spraw zgłaszanych i rozpatrywanych w związku z podejrzeniem krzywdzenia lub krzywdzeniem małoletnich.
2. Osoby upoważnione do przyjmowania zgłoszeń związanych z krzywdzeniem małoletnich składają oświadczenie o zachowaniu poufności i zobowiązanie są do zachowania bezpieczeństwa uzyskanych danych osobowych.

3. Obieg dokumentów i zasady przechowywania w sprawach związanych z krzywdzeniem małoletnich określa Instrukcja Kancelaryjna i Instrukcja Archiwizacyjna.
4. Dokonuje się szacowania ryzyka naruszeń bezpieczeństwa danych osobowych oraz zasadności przyjętych technicznych i organizacyjnych środków ochrony.

Standard VIII.

PMOS monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami i procedurami ochrony małoletnich.

Wskaźniki realizacji standardu:

1. Przyjęte zasady i realizowane procedury ochrony dzieci są monitorowane i weryfikowane – przynajmniej raz na dwa lata – **załącznik nr 7**.
2. Do weryfikacji zasad i dokumentacji w placówce PMOS wykorzystuje się informacje od małoletnich i rodziców i opiekunów prawnych i podmiotów działających na rzecz bezpieczeństwa jak też wnioski z kontroli przez uprawnione do kontroli podmioty zewnętrzne.
3. Dyrektor placówki w ramach nadzoru kontroluje stosowanie i przestrzeganie procedur postępowania w sytuacjach podejrzenia i krzywdzenia małoletniego.
4. Zasady monitoringu oraz termin, zakres i sposób kontroli określa Dyrektor PMOS

Rozdział 3

Zasady ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w PMOS w Chrzanowie

1. Zasady zatrudniania pracowników w PMOS w Chrzanowie oraz dopuszczania innych osób do opieki nad małoletnimi.

Dyrektor PMOS w Chrzanowie przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks pracy) oraz terminu jej trwania, uzyskuje informacje:

- w przypadku każdego pracownika z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub o odpowiadających tym przestępstwom czynach zabronionych określonych w przepisach prawa obcego;
 - w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, do pracy z małoletnimi zaświadczenie z Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;
 - w przypadku zatrudnienia każdej osoby w PMOS i dopuszczeniem do kontaktu z małoletnimi i opieki, z Rejestru Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.
2. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej placówce w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.

3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie (załącznik nr 2) spełnienia warunku:
 - posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
 - że nie toczy się przeciwko nim postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.
4. Zatrudniani pracownicy przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi są zobowiązani do złożenia oświadczenia zapoznania się z:
 - Statutem placówki,
 - Regulaminem pracy,
 - Standardami ochrony małoletnich obowiązujących w placówce oświatowej,
 - Regulaminami i instrukcjami,
 - Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

Potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych.

2. Zasady bezpiecznych relacji personelu placówki z małoletnimi w PMOS w Chrzanowie

2.1 .Zasady ogólne:

Pracownicy zapewniają w placówce dobrą atmosferę , dyskrecję i poszanowanie ich praw. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo małoletnich podczas pobytu w placówce.

Pracownicy wspierają małoletnich w pokonywaniu trudności.

Pomoc dzieciom uwzględnia: umiejętności rozwojowe małoletnich, możliwości wynikające z niepełnosprawności/ specjalnych potrzeb edukacyjnych.

Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.

Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników.

Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

2.2 Zasady komunikacji z małoletnim

Komunikacja budująca dobre relacje z małoletnim

Personel:

1. W komunikacji z dziećmi zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla trudności i problemów małoletnich.
2. Reaguje według zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa małoletnich oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.

3. Daje małoletniemu prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez personel/nauczyciela.
4. Komunikacja z małoletnimi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
5. Nie zawstydza, nie upokarza, nie lekceważy i nie obraża małoletniego.
6. Nie obrzuca małoletniego wyzwiskami, nie wyśmiewa i nie ośmiesza go, np. stosując ośmieszające małoletniego przezwiska i zdrobnienia.
7. Unika wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykanckich. Nie wytyka błędów małoletniego w sposób, który go rani.
8. Nie grozi małoletniemu, nie wyraża dezaprobaty wobec jego zachowania czy postępów w placówce w sposób uwłaczający godności i poczuciu własnej wartości małoletniego.
9. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie małoletniego lub jego postępy w placówce, nie dowcipkuje i nie żartuje z małoletniego w sposób, który obniża poczucie własnej wartości małoletniego.
10. Słucha uważnie małoletniego, udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. W relacjach z małoletnimi stosuje zasady pozytywnej komunikacji.
11. Stosuje zasady konstruktywnej krytyki wobec np. niewłaściwego zachowania małoletniego, tj. krytykuje małoletniego w taki sposób, aby nie czuło się zranione, zmuszone do obrony czy do kontrataku.
12. Nie podnosi głosu na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa małoletniego lub innych małoletnich. W sytuacji wymagającej interwencji wobec małoletniego nie podnosi głosu, nie krzyczy na niego, mówi wyraźnie, bez szeptu i krzyku, stara się utrzymać spokojny ton głosu. Utrzymuje z małoletnim kontakt wzrokowy. W czasie rozmowy znajduje się blisko drugiej osoby, ale nie narusza jej przestrzeni osobistej.

Komunikacja z małoletnim służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny Personel:

1. W rozwiązywaniu konfliktów stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji:
 - a) nie ocenia,
 - b) nie uogólnia, nie interpretuje,
 - c) nie daje „dobrych rad”, nie moralizuje,
 - d) oddziela problem od osoby, wyraża brak akceptacji dla zachowania, a nie człowieka,
 - e) skupia swoją uwagę na rozmówcy, koncentruje się na tym, co mówi,
 - f) okazuje rozmówcy szacunek,
 - g) upewnia się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
 - h) wysłuchuje małoletniego,
 - i) mówi wprost – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i propozycje,
 - j) udziela konkretnych informacji zwrotnych.
2. W komunikacji z małoletnim podczas rozwiązywania konfliktów wystrzega się:

- a) tzw. stoperów komunikacyjnych: osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi,
 - b) błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby),
 - c) niewłaściwego zrozumienia intencji małoletniego,
 - d) niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym.
3. W procesie rozwiązywania konfliktu dba o komunikację dającą małoletniemu poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u małoletniego poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
 4. Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje, arbitraż, facylitację.
 5. Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną małoletnich:
 - a) rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez małoletnich,
 - b) nie podnosi nadmiernie głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym małoletnim, które łamią ustalony porządek,
 - c) wykazuje empatię wobec małoletnich,
 - d) ustala (przypomina) obowiązujące zasady – wyraźnie określa oczekiwane zachowania małoletnich dotyczące różnych rodzajów ich aktywności, np. pracy w ławce, dyskusji w grupie, nauczania skierowanego do całej grupy, pracy samodzielnej.
 6. Metody dyscyplinowania małoletnich dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej małoletniego (zakaz stosowania kar fizycznych).
 7. Karanie małoletnich stosuje rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
 8. Upominając słownie, perswazyjnie, stara się opanować własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie.
 9. Wyjaśnia małoletniemu, za co i dlaczego zostało ukarane. Przekazuje małoletniemu utrzymany w spokojnym tonie komunikat - jasny, konkretny/ rzeczowy, wolny od stygmatyzowania małoletniego, nakierowany na ocenę zachowania małoletniego, a nie jego osoby.
 10. Karząc małoletniego za naganne/niewłaściwe zachowania, personel równocześnie dostrzega i nagradza pozytywne zachowania małoletniego.

2.3. Zakaz stosowania przemocy wobec małoletniego w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

1. Kontakty personelu z dziećmi nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy są sprawiedliwie traktowani. Pracownicy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).

2. Personel nie wykorzystuje wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec małoletniego, np. takiej jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Personel nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec małoletniego, np. takiej jak:
 - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu małoletniego w grupie,
 - b) stygmatyzowanie dzieci z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
 - c) wyszydzanie małoletniego, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
 - d) nadmierne, wygórowane wymagania nauczycieli/personelu, zbyt surowe oceny, zastraszanie małoletniego, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
 - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych.;
 - f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających małoletnich rysunków, zdjęć i filmów;
 - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających małoletnich materiałów,
5. Personel nie stosuje naruszających godność małoletniego wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej w tym:
 - a) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym;
 - b) dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci;
 - c) wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.;
 - d) nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o małoletnich i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. Facebooku, bez zgody zainteresowanych stron.
6. Personel nie narusza nietykalności osobistej małoletniego. Nie zachowuje się wobec małoletniego w sposób niestosowny, np.: nie obmacuje go, nie dotyka, nie głaszczę, nie poklepuje w sposób poufały, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych.
7. Nie zmusza małoletniego do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
8. Nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi, np. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.

9. Upewnia/informuje małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć (Tobie lub wskazanej osobie) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
10. Zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań/zachowania.
11. Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec małoletnich, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli dzieci te dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wycuciem, jednak stanowczo, a także pomaga dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
12. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie małoletniego zapewnia obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie małoletniego - innego małoletniego.
13. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, w korzystaniu z toalety.

2.4. Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z małoletnim personel traktuje go podmiotowo.
2. Kontakt z małoletnim nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady kontakt z małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli małoletni i rodzice/opiekunowie małoletnich są osobami bliskimi dla członka personelu) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

2.5. Niedozwolone zachowania małoletnich w placówce

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec innych osób:
 - 1) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
 - a) bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie
 - b) wymuszenia;
 - c) napastowanie seksualne;
 - d) nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
 - e) fizyczne zaczepki;
 - f) zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
 - g) rzucanie w kogoś przedmiotami;
 - 2) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
 - a) obelgi, wyzwiska

- b) wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
 - c) bezpośrednie obrażanie ofiary;
 - d) plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
 - e) groźby;
- 3) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:
- a) poniżanie;
 - b) wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
 - c) pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
 - d) wulgarne gesty;
 - e) niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
 - f) straszenie;
 - g) gapienie się;
 - h) szantażowanie
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w grupie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do placówki ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji.
 3. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w placówce. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
 4. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek , meczów treningów itp.
 5. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności placówki.
 6. Kradzież/przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności placówki.
 7. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od małoletnich.
 8. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
 9. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
 10. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/innych osób.

3. Sposób reagowania w PMOS na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadczą krzywdzenia i zasady prowadzenia rejestru interwencji

3.1.Procedura interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

1. Placówka, w miarę możliwości, prowadzi dla małoletnich cykliczne (przynajmniej raz w roku) pogadanki przed zajęciami sportowymi na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi oraz konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:

- 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcania się)
- 2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
- 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem i zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
 - 1) pracownika/współpracownika
 - 2) inne osoby trzecie
 - 3) rodziców/opiekunów prawnych
 - 4) inne dziecko.
4. Wskazanie form pomocniczych w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego załącznik nr 3 .

3.2. Zasady i procedura interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika

1. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osoby trzecie, związane z PMOS tj. pracownicy , organizacje i firmy współpracujące z Placówką:

- 1) jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy, z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie.
- 2) Pracownik zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji lub prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W przypadku zawiadomienia telefonicznego pracownik zobowiązany jest podać swoje dane, dane małoletniego oraz dane osoby podejrzanej o krzywdzenie ucznia oraz opis sytuacji z najważniejszymi faktami.
- 3) W przypadku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa zawiadomienie adresuje się do najbliższej jednostki, w zawiadomieniu podaje się dane jak w przypadku zawiadomienia telefonicznego;
- 4) jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej (np. popychanie, klapsy, poniżanie, ośmieszanie), zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien zawiadomić dyrekcję, aby ta mogła zakończyć współpracę z osobą krzywdzącą;
- 5) jeżeli pracownik zauważy inne niepokojące zachowania wobec małoletniego np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować go od osoby podejrzanej o krzywdzenie. Poinformowanie dyrekcji, aby mogła przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą , a w razie konieczności zakończyć współpracę.

2. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez osobę nieletnią:

1) jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, zobowiązany jest do zapewnienia uczniowi bezpiecznego miejsca i odseparowania go od osoby stwarzającej zagrożenie. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeżeli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego i osoby nieletniej podejrzanego o czyn zabroniony. Jednocześnie powiadamia najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, podając dane jak w przypadku opisanym w 7 ust.1

2) jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego i odseparowania go od osoby krzywdzącej. Ponadto zawiadamia dyrekcję, aby przeprowadziła rozmowę, a jeżeli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego i osoby nieletniej podejrzanego i opracowuje działania naprawcze. W przypadku braku poprawy powiadamia lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

3. Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez jego opiekuna:

- 1) Jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony opiekuna, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo małoletniego. Ponadto zawiadamia dyrektora, aby przeprowadziła rozmowę, a jeżeli to niemożliwe sam przeprowadza rozmowę z opiekunami małoletniego. Informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego. W przypadku braku współpracy opiekuna lub powtarzającej się przemocy, zobowiązany jest do powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), jednocześnie składa wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;
- 2) Jeżeli pracownik podejrzewa, że małoletni jest zaniedbany lub jego opiekun jest niewydolny wychowawczo, powinien zadbać o bezpieczeństwo małoletniego. Powinien powiadomić dyrekcję oraz porozmawiać z opiekunem, proponując mu możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego. Jeżeli sytuacja małoletniego się nie poprawi, zobowiązany jest zawiadomić ośrodek pomocy społecznej.
- 3) W przypadku podjęcia przez pracownika lub współpracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik/współpracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi placówki. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową .
- 4) Interwencja prowadzona jest przez dyrektora placówki, który może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości pracownika/współpracownika oraz zapisane w standardach.
- 5) Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez dyrektora PMOS.

- 6) Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora PMOS, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
- 7) Do udziału w interwencji można poprosić specjalistów, w szczególności psychologa i pedagoga celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z małoletnim o trudnych doświadczeniach.
- 8) W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 4. Kartę załącza się do akt osobowych małoletniego.
- 9) W przypadku podjęcia przez pracownika lub współpracownika podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik/współpracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi PMOS. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
- 10) Interwencja prowadzona jest przez dyrektora PMOS, który może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników/współpracowników.
- 11) Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez Dyrektora PMOS.
- 12) Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora PMOS, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
- 13) W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.
- 14) Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 4 do niniejszego dokumentu.
- 15) Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
- 16) W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

3.3 Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika

- 1) W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez pracownika osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnim (nie tylko małoletniego pokrzywdzonego) do czasu wyjaśnienia sprawy.
- 2) Dyrektor lub pracownik PMOS przeprowadza rozmowę z małoletnimi innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Dyrektor lub pracownik PMOS stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia

na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 4).

- 3) Dyrektor PMOS organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 4) W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor lub pracownik PMOS sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 5.
- 5) W przypadku gdy pracownik dopuścił się wobec małoletniego innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Dyrektor PMOS powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać pracownika/współpracownika podejrzanego o krzywdzenie, małoletniego oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra małoletniego jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności małoletniego, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.

3.4. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

- 1) W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną) Dyrektor PMOS przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Dyrektor PMOS stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 4).
- 2) Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
- 3) W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor PMOS sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je odpowiednim władzom - wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 5.
- 4) W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą małoletniemu, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają małoletniego, które doświadczyło krzywdzenia Dyrektor PMOS sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego (załącznik nr 6).
- 5) Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

3.5 Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

- 1) W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez rodziców/opiekunów. Dyrektor PMOS przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) małoletniego. Dyrektor PMOS stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 5).

- 2) W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor PMOS sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji, prokuratury lub Sądu Rodzinnego. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 6.
- 3) W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. małoletni chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego (rodzic/inny domownik krzyczy na małoletniego, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie.
- 4) Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

4. Zasady ochrony danych osobowych małoletniego

- 1) Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.). Wymagana jest pisemna zgoda rodziców małoletnich na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań.
- 2) Pracownik ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
- 3) Dane osobowe małoletniego są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
- 4) Pracownik jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych małoletniego i udostępniania tych danych organom określonym w przepisach prawa.
- 5) Wszyscy pracownicy i współpracownicy przed podjęciem pracy lub współpracy są obligatoryjnie szkoleni z przepisów i zasad dotyczących ochrony danych osobowych.
- 6) Pracownik lub współpracownik nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani jego opiece.
- 7) Pracownik lub współpracownik nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnimi.
- 8) Pracownik lub współpracownik nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna.

5. Zasady dostępu małoletnich do Internetu

- 1) Placówka PMOS nie udostępnia małoletnim w trakcie zajęć i ich pobytu sieci internetowej, oraz połączenia internetowego w sieci WI-FI.
- 2) Małoletni ma prawo korzystać na terenie placówki z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w placówce zasadami.
- 3) Małoletni przynoszą do placówki i na zajęcia telefony i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców/ opiekunów.

- 4) Placówka nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, kradzież czy zniszczenie telefonu lub urządzeń elektronicznych.
- 5) Małoletni nie mogą korzystać z telefonu i innych urządzeń elektronicznych w trakcie prowadzonych zajęć w placówce, w których uczestniczą.
- 6) Nagrywanie za pomocą telefonu lub innego urządzenia elektronicznego jest możliwe tylko za zgodą osoby nagrywanej. Nie wolno nagrywać sytuacji niezgodnych z przyjętymi normami społecznymi i etycznymi.
- 7) W miarę możliwości placówki prowadzi z małoletnimi cykliczne (przynajmniej raz na rok) zajęcia przed zajęciami sportowymi dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu: Akcja Bezpieczny Internet.

Rozdział 4

Monitoring stosowania standardów

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem jest Dyrektor PMOS.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1 jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów i zareagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardach Ochrony Małoletnich. Monitoring Standardów obowiązujących w PMOS w Chrzanowie stanowi załącznik nr 7.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników i współpracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.

Dyrektor Powiatowego
Wielosportowego Ośrodka Sportowego
w Chrzanowie
Krzysztof Zubik
mgr *Krzysztof Zubik*

Miejscowość,.....

data

Oświadczenie

Oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne (w tym postępowanie przygotowawcze), ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....

podpis osoby składającej oświadczenie

Miejscowość,.....

data:

Oświadczenie

Oświadczam, że zostałem zapoznany z obowiązującymi w PMOS w Chrzanowie standardami i zasadami bezpiecznego kontaktu z małoletnimi i zobowiązuję się do ścisłego i bezwzględnego przestrzegania.

.....
podpis osoby składającej oświadczenie

**Wykaz instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą
w sytuacji krzywdzenia dzieci**

1. **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia"**
infolinia 800 120 002
2. **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka**
800 12 12 (całodobowy)
3. **Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka**
116 111 (całodobowy)

4. **Specjalistyczne Centrum Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześwstwem.
Prześwstwa seksualne 514-025-546**

5. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Pomoc prawna tel. 42 630 11 02**

6. **Telefon Zaufania tel. 19 288**

7. **Komenda Powiatowa Policji w Chrzanowie**
ul. Jordana 7
32-500 Chrzanów
tel. 47 85 707 10,

8. **Sąd Rejonowy w Chrzanowie**
ul. Al. Henryka nr 22,
32-500 Chrzanów,
tel: 32 6494068

9. **Prokuratura Rejonowa w Chrzanowie**
32-500 Chrzanów ul. Jordana 7
tel: 32 6234430

10. **Ośrodek Pomocy Społecznej w Chrzanowie**
ul. Jagiellońska 4
32-500 Chrzanów
tel. 32 735 69 00

11. **Numer alarmowy w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia - 112**

Karta interwencji

1.Imię i nazwisko dziecka	
2.Przyczy interwencji /forma krzywdzenia	
3.Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia/ status rodzinny, zawodowy	
4.Działania podjęte wobec dziecka/ skierowanie do specjalistów	Data: Działanie:
5.Ustalenia planu pomocy	
6.Spotkania z opiekunami dziecka:	Data: Działanie:
7.Interwencja prawna	<ul style="list-style-type: none">• zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,• wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny,• inny rodzaj interwencji.
8. Dane dotyczące interwencji / nazwa i adres organu, do którego zgłoszono interwencję data interwencji	
9.Wyniki interwencji: jeśli placówka uzyskała informacje o wynikach.	działania organów wymiaru sprawiedliwości: działania placówki: działania rodziców:

Miejscowość ,.....

dnia r.

Komenda Powiatowa Policji w

Prokuratura Rejonowa w

Zawiadamiający: z siedzibą

W

reprezentowana przez:

.....

adres do korespondencji:

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Niniejszym składam zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstw.....

na szkodę małoletniego

.....

(imię i nazwisko, data urodzenia)

przez

(imię i nazwisko domniemanego sprawcy).

Uzasadnienie

W trakcie wykonywania przez (imię i nazwisko pracownika/wolontariusza) czynności służbowych - wobec małoletniej/go.....(imię i nazwisko), dziecko ujawniło niepokojące treści dotyczące relacji z

Opis podejrzenia popełnienia przestępstwa

.....

.....

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej/małoletniego wnoszę o wszczęcie postępowania w tej sprawie.

Osobą mogącą udzielić więcej informacji jest (imię, nazwisko, telefon, adres do korespondencji).

Wszelką korespondencję w sprawie proszę przysyłać na adres korespondencyjny, z powołaniem się na numer i liczbę dziennika pisma.

.....

podpis osoby składającej zawiadomienie

Miejscowość,.....

Dnia

Sąd Rejonowy

W.....

II Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca:

reprezentowana przez:

adres do korespondencji:

Uczestnicy postępowania:

(imiona i nazwiska rodziców)

ul.....(adres zamieszkania)

rodzice małoletniego:(imię i nazwisko dziecka, data urodzenia)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego

.....

imię i nazwisko dziecka, data urodzenia

i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Z informacji uzyskanych od pracowników będących w kontakcie z małoletnim/ą wynika, że Rodzina nie ma założonej Niebieskiej Karty.

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego jest zagrożone a nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniego/ej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

Pracownikiem opiekującym się małoletnim/ą w szkole jest

(imię, nazwisko, telefon służbowy, adres placówki.)

.....

(podpis)

Załączniki:

1.Dostępne dokumenty.

2.Odpis pisma.

.....
Podpis osoby składającej wniosek

Monitoring Standardów obowiązujących w PMOS w Chrzanowie

Lp.	Pytanie/ informacja	TAK	NIE
1.	Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
2.	Czy znasz treść dokumentu Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem		
3.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
4.	Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
5.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika		
6.	Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)		
7.	Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
8.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)		